

บรรณานุกรม

หนังสือ

เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุธยา. การบัญชีต้นทุน. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย:
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

สมศักดิ์ เปรียบพร้อม. การจัดการฟาร์ม. คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์:โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526.

เอกสาร

เกษตรและสหกรณ์, กระทรวง. ศูนย์สถิติการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. "รายงาน
ผลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง และการตลาด
หอมแดงจังหวัดศรีสะเกษ ปีการเพาะปลูก 2526/2527" กรุงเทพมหานคร:ศูนย์สถิติ
การเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2527.

กรองทอง จันท. "หอมแดง". เชียงใหม่ : สถานีทดลองพืชไร่แม่โจ้, 2524.

เกษตรและสหกรณ์, กระทรวง, กรมส่งเสริมการเกษตร "การปลูกหอมแดง" กรุงเทพมหานคร:
กรมส่งเสริมการเกษตร, 2528.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

แบบสอบถาม

การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการทำไร่น้ำหอมแดงในจังหวัดศรีสะเกษ

ชื่อผู้ถูกสัมภาษณ์

บ้านเลขที่ ถนน หมู่ที่ ตำบล

อำเภอ จังหวัดศรีสะเกษ

ผู้สัมภาษณ์

วัน/เดือน/ปีที่สัมภาษณ์

ผู้ตรวจ

วัน/เดือน/ปีที่ตรวจ

สมาชิกในครอบครัว ทรัพย์สิน และหนี้สินของเกษตรกร

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิกในครอบครัว

สมาชิก	อายุ	การ ศึกษา	อาชีพ หลัก	อาชีพ รอง	รายได้ เดือนละ	ช่วยเหลือปลูกหอมแดง		
						ประจำ	บางครั้ง	ไม่ช่วย
1. หัวหน้าครอบครัว								
2. คู่สมรส								
3. บุตรที่บรรลุนิติภาวะ								
.....								
4. บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ								
.....								
.....								
5. อื่น ๆ (ระบุ)								
.....								

2. ที่ดินที่ใช้ในการเกษตร

ประเภทที่ดิน	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	ประโยชน์ที่ใช้			มูลค่าที่ดิน ในปัจจุบัน	ค่าเช่า (บาท/ปี)	ภาษีที่ดิน (บาท/ปี)
		ทำนา(ไร่)	ปลูกหอมฯ	อื่น ๆ (ไร่)			
ของตนเอง							
เช่าจากผู้อื่น							
ให้ผู้อื่นเช่า							
อื่น ๆ (ระบุ)							
.....							
.....							

3. จำนวนสัตว์ที่ใช้งานและจำนวนสัตว์เลี้ยง

ประเภท	จำนวน (ตัว)	มูลค่าในปัจจุบัน (บาท/ตัว)
วัว, ควาย
หมู
เป็ด, ไก่
อื่น ๆ (ระบุ)

4. เครื่องมือและอุปกรณ์ที่เป็นเจ้าของ

รายการ	จำนวน	ราคาซื้อ (บาท)	ซื้อมาแล้ว (ปี)	คาดว่าจะ ใช้ได้อีก ต่อไป (ปี)	ค่าซ่อมแซม (บาท/ปี)
รถแทรกเตอร์					
รถไถ					
เครื่องสูบน้ำ					
เครื่องรดน้ำ					
เครื่องพ่นยา					
รถบรรทุก 4 ล้อ					
รถบรรทุก 6 ล้อ					
รถจักรยายนต์					
รถจักรยาน					
จอบ					
เสียม					
มีด					
กรรไกร					
สายยาง					
ภาชนะเก็บหอม					
ถังบรรจุน้ำ					
โรงเก็บ					
อื่น ๆ (ระบุ)					

5. หนี้สินที่มีอยู่ในปัจจุบัน

ประเภทหนี้สิน	จำนวนเงิน	อัตราดอกเบี้ย	แหล่งกู้	กู้เมื่อ (เดือน, ปี)	จะใช้คืนเมื่อ (เดือน, ปี)
หนี้สินที่กู้ยืมมาเป็นเงินสด					
เพื่อการเพาะปลูกทั่วไป					
หนี้สินที่กู้ยืมมาเป็นสิ่งของ					
เพื่อการเพาะปลูกทั่วไป					
- ปุ๋ย					
- ยาปราบศัตรูพืช					
- แม่พันธุ์					
- เครื่องมือเกษตร (ระบุง)					
หนี้สินที่กู้ยืมมาเพื่อการบริโภค					
และอุปโภค					

6. เงินสดที่ท่านให้ผู้อื่นกู้ยืมไป

 ไม่มี

 มี จำนวน บาท อัตราดอกเบี้ย
 ผู้ที่กู้ยืมอาชีพ

การปลูกและเก็บเกี่ยวหอมแดง

7. ท่านเริ่มทำไร้หอมแดงใน พ.ศ. รวมระยะเวลาที่ท่านทำไร้หอมแดงจนถึงปัจจุบัน เป็นเวลา ปี
8. ในเวลา 1 ปี ท่านปลูกหอมแดงได้ รุ่น คิดเป็นพื้นที่
 รุ่นแรกเมื่อ รุ่นที่ 2 เมื่อ
9. ฤดูเพาะปลูกปี 29/30 ท่านปลูกหอมแดง ไร่ และเก็บเกี่ยวได้ ไร่
 ปริมาณผลผลิตที่ได้ทั้งหมด กิโลกรัมหรือตัน
10. พันธุ์หอมแดงที่ท่านปลูกคือพันธุ์

11. ท่านได้พันธุ์หอมแดงมาจาก
- เป็นพันธุ์ของท่านเองจากฤดูเพาะปลูกที่แล้ว
- ซื้อมา
- อื่น ๆ (ระบุ).....
12. เมื่อท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการปลูกหอมแดง ท่านได้รับคำแนะนำจาก
- เจ้าหน้าที่เกษตรตำบล, อำเภอ
- เจ้าหน้าที่สถานีทดลองพืชสวน
- เพื่อนเกษตรกร
- พนักงานขายยา (เร่ขาย)
- อื่น ๆ (ระบุ).....
13. ท่านได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลทางด้าน
- ความรู้ในการปลูกหอมแดง
- พันธุ์หอมแดง
- เงินกู้
- การจำหน่าย
- ไม่ได้ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลเลย
- อื่น ๆ (ระบุ).....
14. จากประสบการณ์ในการทำไร่หอมแดง อุปสรรคที่สำคัญในการทำไร่หอมแดง คือ
- พันธุ์ขาดตลาด
- ขาดแคลนเงินทุน
- มักเกิดโรครุนแรง
- อื่น ๆ (ระบุ).....
15. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปลูกหอมแดง
- (1)
-
- (2)
-
- (3)
-

ต้นทุนของการทำไร่หอมแดง

16. ค่าแรงงาน

แรงงานที่ใช้	แรงงานครอบครัว			น้ำมัน * เชื้อเพลิง	แรงงานจ้าง				เครื่องจักรที่จ้างทำ			
	จำนวน คน	เวลา ที่ใช้	รวม เวลา		จำนวน คน	เวลา ที่ใช้	ค่าจ้าง วันละ	รวม	ไร่	บาท/ไร่	รวม	
เตรียมดิน												
เตรียมพันธุ์ปลูก												
ปลูก												
คลุมฟางหรือแกลบ												
ใส่ปุ๋ย												
ให้น้ำ												
กำจัดวัชพืช, คายหญ้า												
ปลูกซ่อม												
พ่นยาปราบศัตรูพืช												
เก็บเกี่ยว												
รวบรวม, ขน												
มัดจุก, คัดขนาด												
อื่น ๆ (ระบุ)												

* กรณีที่ใช้เครื่องจักรและเครื่องมือของตนเอง

17. ค่าใช้จ่ายการผลิต

ชนิดของค่าใช้จ่ายการผลิต	หน่วยที่ใช้ทั้งหมด	ราคาต่อหน่วย	แหล่งที่มา		รวม (บาท)
			ตนเอง	ซื้อ	
ค่าแม่พันธุ์					
ค่าปุ๋ย					
- ปุ๋ยคอก					
- ปุ๋ยเคมีสูตร					
สูตร					
สูตร					
ยาปราบศัตรูพืช					
ชื่อยา					
ชื่อยา					
ชื่อยา					
ค่าน้ำชลประทาน					
ค่าวัสดุคลุมแปลง					
อื่น ๆ (ระบุ)					

18. เงินที่กู้ยืมมาเพื่อการปลูกหอมแดง

ประเภทเงินกู้ยืม	จำนวน (บาท)	อัตราดอกเบี้ย	ระยะเวลาในการกู้ยืม หรือ ซื้อเชื่อ	แหล่งที่มาของเงินกู้ หรือแหล่งที่ซื้อเชื่อ
เงินสด				
ซื้อค่าใช้จ่ายการผลิตด้วยเงินเชื่อ				
- ปุ๋ย				
- ยาปราบศัตรูพืช				
- พันธุ์หอมแดง				
- น้ำมันเชื้อเพลิง				
- อื่น ๆ (ระบุ)				

19. ค่าวัสดุที่ใช้ในการบรรจุหีบห่อ (เฉพาะค่าใช้จ่ายที่เกษตรกรจ่ายเอง)
- ถุงตาข่าย จำนวนที่ใช้ทั้งหมด. ลูก ราคาลูกละ. บาท
- เชือก จำนวนที่ใช้ทั้งหมด. ลูก ราคาลูกละ. บาท
- เชือก จำนวนที่ใช้ทั้งหมดคิดเป็นมูลค่า. บาท
- อื่น ๆ (ระบุ). คิดเป็นมูลค่า. บาท

การจำหน่ายและราคา

20. แหล่งจำหน่ายหอมแดง

ประเภทพ่อค้า	ร้อยละของปริมาณ หอมแดงทั้งหมด	พ่อค้าขาประจำ (ราย)	พ่อค้าขาจร (ราย)
พ่อค้าท้องถิ่นที่อยู่ในตำบลเดียวกัน.
พ่อค้าในตำบลอำเภอ.
พ่อค้าต่างอำเภอ.
พ่อค้าขายส่งกรุงเทพฯ.
พ่อค้าในจังหวัดอื่น ๆ (ระบุ).
.
อื่น ๆ (ระบุ)
.

21. ประเภทและราคาหอมแดงที่ท่านจำหน่าย

21.1 จำหน่ายสดทั้งหมด ราคา กก.ละ บาท เป็นเงินทั้งสิ้น. บาท

21.2 จำหน่ายสดบางส่วน จำนวน. กก. ราคา กก.ละ. บาท

21.3 จำหน่ายแห้งจำนวน. กก. ราคา กก.ละ. บาท

22. วิธีกำหนดราคา

ตามราคาตลาดและคุณภาพหอมแดง

ตามราคาประกันขั้นต่ำ

อื่น ๆ (ระบุ).

23. ราคาที่ท่านจำหน่ายได้ ท่าน
- พอใจ
- ไม่พอใจ เพราะ.....
-
24. รูปแบบในการขายผลผลิต
- ขายโดยเหมาทั้งไร่
- ชั่งตามน้ำหนัก กก.
- อื่น ๆ (ระบุ).....
25. การรับชำระเงิน
- ได้รับชำระเงินทันทีที่ตกลงราคา
- ได้รับชำระเงินเมื่อมีการส่งมอบ
- ได้รับภายหลังจากขายแล้ว
- ได้รับเงินมัดจำเมื่อตกลงราคาและที่เหลือจ่ายเมื่อมีการส่งมอบ
- อื่น ๆ (ระบุ).....
26. การขนส่งหอมแดงเพื่อจะนำไปจำหน่ายนั้น ขนส่งโดยทาง
- โดยรถสองแถวประจำหมู่บ้าน
- โดยรถของตนเอง
- ไม่มีการขนส่งเพราะจำหน่ายที่ไร่
- อื่น ๆ (ระบุ).....
27. ใครเป็นผู้จ่ายค่าขนส่ง
- เกษตรกรจ่ายเอง
- พ่อค้าจ่าย
- อื่น ๆ (ระบุ).....
28. การขนส่งหอมแดงจากไร่ไปยังผู้ซื้อ สูญเสียน้ำหนักหรือไม่
- สูญเสีย ประมาณ..... เปอร์เซนต์
- ไม่สูญเสีย

29. ปัญหาและอุปสรรคในการจำหน่ายหอมแดง คือ
- ช่วงฤดูกาลเก็บเกี่ยวปริมาณหอมแดงมีมากจนทำให้ราคาต่ำ
- ในช่วงการเก็บรักษารอจำหน่ายในช่วงที่ไม่ใช่ฤดูกาลเก็บเกี่ยวทำให้เกิดเน่าเสีย
- ไม่มีผู้รับซื้อ
- อื่น ๆ (ระบุ)
30. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจำหน่ายหอมแดง
- (1)
- (2)

การเก็บรักษา

31. เมื่อท่านเก็บเกี่ยวหอมแดงแล้ว ท่านเก็บไว้กี่วันจึงจะนำไปขาย
- ชายทันที
- เก็บไว้ วัน
- อื่น ๆ (ระบุ)
32. การเก็บรักษาหอมแดง มีการเน่าเสียหรือเสียหายเกิดขึ้นหรือไม่
- ไม่เสียหาย
- เสียหายประมาณ เปอร์เซ็นต์

การแบ่งเกรด

33. หอมแดงที่ท่านจำหน่ายมีการแบ่งเกรดหรือไม่
- ไม่มี (ขายคละ)
- มี จัดแบ่งออกเป็น เกรด (ระบุ)
34. ท่านใช้หลักเกณฑ์อะไรเป็นตัวกำหนดมาตรฐานของแต่ละเกรด
- ขนาด
- อื่น ๆ (ระบุ)
35. ใครเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์ในการแบ่งเกรดหอมแดง
- เกษตรกร
- พ่อค้า
- อื่น ๆ (ระบุ)

ข่าวสารการตลาด

36. ท่านทราบราคาหอมแดงก่อนจำหน่ายหรือไม่

ไม่ทราบ

ทราบ ทราบจาก

เกษตรกรด้วยกัน

พ่อค้าที่ไปรับซื้อ

พ่อค้าในตลาด

อื่น ๆ (ระบุ)

37. ราคาหอมแดงที่ท่านทราบมานั้น โดยทั่วไปต่างกับราคาที่ท่านจำหน่ายหรือไม่

ไม่แตกต่าง

แตกต่าง เพราะ

.

ภาคผนวก ข.

การปลูกหอมแดงด้วยเมล็ด

จากการทดลองของสำนักงานเกษตรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การปลูกหอมแดงนับว่าเป็นอาชีพสำคัญ สามารถทำรายได้ดีมาสู่เกษตรกรที่ชนหนึ่ง ปัญหาที่สำคัญของผู้ปลูกหอมแดงเป็นอาชีพ คือ หัวพันธุ์ที่ใช้ปลูก เพราะปกติหัวพันธุ์ไม่สามารถเก็บไว้ได้นานจนถึงฤดูปลูกในปีถัดไป จำเป็นจะต้องซื้อหัวพันธุ์จากแหล่งอื่น ทำให้ต้นทุนในการปลูกหอมแดงสูงขึ้น สำนักงานเกษตรภาคตะวันออกเฉียงเหนือพยายามแก้ปัญหานี้ โดยทำการศึกษาการผลิตเมล็ดพันธุ์หอมแดงขึ้น ซึ่งการปลูกหอมแดงโดยใช้เมล็ดเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่เกษตรกรในเรื่องประหยัดต้นทุนการผลิต การเก็บเมล็ดไว้หัวพันธุ์ง่ายกว่าการเก็บหัวพันธุ์ เพราะไม่เปลืองเนื้อที่เก็บและเก็บไว้ได้นานกว่า การปลูกหอมแดงด้วยเมล็ดและการผลิตเมล็ดหอมแดงมีกรรมวิธีดังต่อไปนี้

การเพาะเมล็ดหอมแดง

1. การเตรียมแปลงเพาะเมล็ด ทำแปลงเพาะเมล็ดกว้าง 1 เมตร ยาว 5-10 เมตร หรือแล้วแต่ความยาวของพื้นที่ หรือแล้วแต่จำนวนเมล็ดหอมแดงที่มีอยู่ ย่อยหรือทุบดินในแปลงที่จะเพาะเมล็ดให้ละเอียด แล้วหาคินโพนหรือคินจอมปลวกโรยหน้าอีกชั้นหนึ่ง ซึ่งในแปลงเพาะเมล็ดนี้ ใช้สิ่งต่าง ๆ ผสมคลุกเคล้าลงไปด้วย ดังนี้

- 1) บัวคอกเก่า (ฝุ่น) 2 ปีปีใหญ่หว่านให้ทั่ว
- 2) บัวแอมโมเนียมซัลเฟต (บัวเกลือหรือบัวน้ำตาล) 200-300 กรัม หว่านให้ทั่วแปลง
- 3) ปูนขาวประมาณ 5 กิโลกรัม หว่านให้ทั่วแปลงเพื่อป้องกันโรคเน่า
- 4) ยาเม็ดฟูราดาน 100 กรัม หว่านให้ทั่วแปลง
- 5) คลุกเมล็ดด้วยยาแคปแทน ไคเทินเอ็ม 45 หรือโคโฟราแทนเพื่อป้องกัน

โรคเน่าของกล้าหอม

2. การหว่านเมล็ด ทำให้ 2 แบบคือ

- 2.1 หว่านให้ทั่วแปลง กะประมาณว่าแต่ละเมล็ดห่างกัน 1 ซ้อมือ (1 เซนติเมตร)

แล้วกลบบาง ๆ ด้วยดินร่วนจนทั่วแปลง

2.2 ทำร่องเล็ก ๆ ลึกครึ่งซ็อกมือ ($\frac{1}{2}$ เซนติเมตร แล้วโรยเมล็ดลงในร่อง
กะให้เมล็ดห่างกัน 1 ซ็อกมือ (1 เซนติเมตร) แล้วกลบเมล็ด

การหว่านทั้งสองแบบ เมื่อหว่านเสร็จให้หาแกลบสดหรือแกลบคิบหว่านคลุมแปลงพอ
บาง ๆ

3. การดูแลรักษาแปลงเพาะ

3.1 หมั่นรดน้ำให้ชุ่ม อย่าให้หน้าดินแห้ง

3.2 พ่นยากันรา 1-2 อาทิตย์ต่อครั้ง และยากันแมลงตามความจำเป็น

3.3 เมล็ดหอมแดงจะงอกภายในเวลา 5-10 วัน ให้หมั่นดูแลคอยถอนหญ้า
หรือพืชอื่น ๆ ที่ขึ้น

3.4 ต้นกล้าหอมแดงสามารถย้ายปลูกได้เมื่อมีอายุประมาณ 30-65 วัน แล้ว
แต่ความสมบูรณ์ของต้นกล้า

3.5 การย้ายปลูกให้ขุดหลุม 1 วัน และถอนทิ้งไว้ก่อนปลูก 1 วัน เพื่อให้
ต้นกล้าแข็งแรง ในกรณีต้นกล้าสูงมาก ควรตัดยอดหรือใบออกบ้างก่อนปลูก

4. การย้ายปลูกและการดูแลรักษา

ย้ายปลูกเหมือนต้นกล้าผักทั่ว ๆ ไป ควรทำการปลูกประมาณเดือนตุลาคม การ
เตรียมดินก่อนปลูกอาจจะผสมปุ๋ยคอกลงไปบ้าง เพื่อให้ดินร่วนซุย แต่ไม่ควรใส่มากเกินไป เพราะ
ปุ๋ยคอกจะทำให้ดินหอมงามเกินไปไม่ลงหัวหรือเป็นบ่อเกิดของโรคและแมลงได้ ควรยกแปลงกว้าง
ประมาณ 1 เมตรหรือ 1.20 เมตร ความยาวแล้วแต่พื้นที่ และเว้นทางเดินระหว่างแถวประมาณ
50 เซนติเมตร เพื่อสะดวกในการให้น้ำและกำจัดวัชพืช สำหรับระยะปลูกระยะห่างระหว่างต้น
15 เซนติเมตร ระหว่างแถว 20 เซนติเมตร ก่อนปลูกหว่านปุ๋ยเคมีสูตร 13-13-21 โคยให้ปุ๋ย
ประมาณ 100 กิโลกรัมต่อไร่ให้ทั่วแปลง หรือจะแบ่งใส่ครึ่งหนึ่งก่อน แล้วหลังปลูกประมาณ 2
สัปดาห์ใส่อีกครึ่งหนึ่งก็ได้ ซึ่งการใส่ปุ๋ยเคมีนี้ ให้โรยระหว่างแถวต้นหอมแล้วกลบด้วยแกลบหรือ
ฟาง หรือพรวนดินเพื่อให้ปุ๋ยกลับลงไปอยู่ข้างล่างก็ได้ ในระยะเดือนแรกต้นหอมจะเจริญเติบโต
ช้ามาก แต่ในเดือนที่สองจะเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว

หอมที่ปลูกด้วยเมล็ดหรือด้วยกล้านี้ จะแยกหัวประมาณ 4 หัวต่อกล้า 1 ต้น และการ
แยกหัวนี้น้อยกว่าการปลูกด้วยหัวพันธุ์ จึงต้องใช้ระยะปลูกที่ถี่กว่า

หลังจากปลูกประมาณ 85-100 วัน ก็ทำการเก็บเกี่ยวได้โดยใช้หลักสังเกตแบบเดียวกับการปลูกด้วยหัวพันธุ์ คือใบหอมจะหักพับลงประมาณ 80% ก็ทำการเก็บเกี่ยวได้

จากผลการทดลองของสำนักงานเกษตรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เรื่องเปรียบเทียบการผลิตหอมแดง โดยวิธีเพาะกล้ากับการปลูกด้วยหัว ซึ่งแสดงไว้ในตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่าผลผลิตของหอมแดงจากการปลูกด้วยเมล็ดหรือกล้า กับการปลูกโดยใช้หัวไม่แตกต่างกันมากนัก แต่มีแนวโน้มว่าการปลูกด้วยเมล็ดหรือกล้าที่มีอายุพอสมควร คือเดือนครึ่ง (45 วัน) หรือ 2 เดือน (60 วัน) จะให้ผลผลิตสูงกว่าการปลูกด้วยหัวพันธุ์

ตารางที่ 1. แสดงผลผลิตของหอมแดง (กิโลกรัม) แต่ละแปลงในการปลูกโดยใช้กล้าอายุต่าง ๆ กัน เปรียบเทียบกับการปลูกด้วยหัว

น้ำหนัก:กก.

กรรมวิธีการปลูก	แปลงที่				รวม
	1	2	3	4	
กล้าอายุ 30 วัน	7.5	8.6	7.0	8.2	31.3
กล้าอายุ 45 วัน	15.0	13.3	14.4	14.9	57.6
กล้าอายุ 60 วัน	19.9	11.7	15.3	16.0	62.9
ปลูกด้วยหัว	14.5	16.2	15.1	13.3	59.1
รวม	56.9	49.8	51.8	52.4	

ตารางที่ 2 แสดงน้ำหนักเฉลี่ย (กรัม) ต่อ 20 หัว

กรรมวิธีการปลูก	แปลงที่				รวม
	1	2	3	4	
กล้าอายุ 30 วัน	242.4	163.9	188.7	217.4	812.4
กล้าอายุ 45 วัน	294.1	250.0	250.0	243.9	1,038.0
กล้าอายุ 60 วัน	255.3	322.6	222.2	222.2	1,022.3
ปลูกด้วยหัว	167.0	159.0	181.8	144.9	652.7
รวม	958.8	895.5	842.7	828.4	

จากตารางที่ 2 นี้ จะเห็นได้ว่า การปลูกด้วยกล้าจะให้หัวหอมที่มีขนาดใหญ่ และมีน้ำหนักมากกว่าการปลูกด้วยหัว เพราะการแยกหัวของการปลูกด้วยกล้าจะเฉลี่ย 4 หัวต่อต้น ส่วนการใช้หัวปลูกจะแยกประมาณ 6 หัวต่อต้น ทำให้มีน้ำหนักเฉลี่ยต่อ 20 หัวต่ำกว่า

ภาคผนวก ก.

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับการปลูกหอมแดง พ.ศ.2528

โดยที่หอมแดงเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญในระดับท้องถิ่นที่ทำรายได้แก่เกษตรกรผู้ปลูก แต่ภาวะการผลิตหอมแดงไม่แน่นอนและสม่ำเสมอ ทั้งนี้เกษตรกรจะปลูกหอมแดงมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับระดับราคาในปีที่ผ่านมาเป็นตัวกำหนด กล่าวคือปีใดราคาหอมแดงอยู่ในระดับสูง เกษตรกรจะเพิ่มเนื้อที่ปลูกมากขึ้น ทำให้ผลผลิตเกินความต้องการ ราคาหอมแดงตกต่ำ เกษตรกรผู้ปลูกหอมแดงได้รับความขาดทุน ปีต่อมาก็จะลดเนื้อที่ปลูกผลผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการ ราคาหอมแดงสูงขึ้น เกษตรกรจะเพิ่มเนื้อที่ปลูกในปีต่อไป ซึ่งไม่เป็นผลดีต่อเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดงโดยส่วนรวม อีกทั้งเกษตรกรยังขาดวิธีการเพาะปลูกหอมแดงที่เหมาะสม

ฉะนั้น เพื่อให้มีมาตรการในการวางแผนการผลิตหอมแดงให้มีปริมาณที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด การเร่งรัดปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต ตลอดจนก่อให้เกิดความมั่นคงในอาชีพการปลูกหอมแดง สมควรกำหนดเขตเศรษฐกิจสำหรับการปลูกหอมแดงเพื่อให้เกิดการระดมกำลังเจ้าหน้าที่และงบประมาณสำหรับดำเนินการส่งเสริมและควบคุมการปลูกหอมแดงให้บรรลุผล ในอันที่จะยกระดับรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดงให้สูงขึ้นและสม่ำเสมอ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ.2522 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตามมติคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ออกประกาศให้ท้องที่ดังต่อไปนี้เป็นเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับการปลูกหอมแดง

ภาคเหนือ

1. อำเภอจอมทอง อำเภอเชียงดาว อำเภอดอยเต่า อำเภอดอยสะเก็ด อำเภอฝาง อำเภอแม่แจ่ม อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่
2. อำเภอพาน อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย
3. อำเภอเมืองพะเยา อำเภอเชียงคำ อำเภอปง อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา
4. อำเภอเมืองลำปาง อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง
5. อำเภอเมืองลำพูน อำเภอบ้านโฮ้ง อำเภอป่าซาง อำเภอแม่ทา อำเภอฝาง จังหวัดลำพูน
6. อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ อำเภอน้ำปาด อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. อำเภอบ้านเซ้ว อำเภอภูเขียว อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ
2. อำเภอหนองกี่ กิ่งอำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์
3. อำเภอขามทะเลสอ อำเภอชุมพวง อำเภอปากช่อง อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา
4. อำเภอเมืองศรีสะเกษ อำเภอกันทรลักษ์ อำเภอกันทรารมย์ อำเภอขุนหาญ อำเภอขามเฒ่า อำเภอราษีไศล อำเภออุทุมพรพิสัย กิ่งอำเภอศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ
5. อำเภอเขื่องใน อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ภาคกลาง

1. อำเภอเมืองราชบุรี อำเภอคำเนินสะดวก อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี
ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ.2528

(ลงชื่อ) ณรงค์ วงศ์วรรณ

(นายณรงค์ วงศ์วรรณ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประกาศคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดให้ผู้ปลูกหอมแดงขึ้นทะเบียน

พ.ศ.2528

ด้วยการกำหนดมาตรการในอันที่จะส่งเสริมและควบคุมการผลิตหอมแดงให้มีปริมาณที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด การเร่งรัดปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตหอมแดงให้บังเกิดผลประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง จำเป็นต้องจัดให้มีการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกหอมแดง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 10(3) แห่งพระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ.2522 คณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ออกประกาศกำหนดให้ผู้ปลูกหอมแดงขึ้นทะเบียนแจ้งว่าตนเป็นผู้ปลูกหอมแดงในท้องที่ดังต่อไปนี้

ภาคเหนือ

1. อำเภอจอมทอง อำเภอเชียงดาว อำเภอดอยเต่า อำเภอดอยสะเก็ด อำเภอฝาง อำเภอแม่แจ่ม อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่

2. อำเภอพาน อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

3. อำเภอเมืองพะเยา อำเภอเชียงคำ อำเภอปง อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

4. อำเภอเมืองลำปาง อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

5. อำเภอเมืองลำพูน อำเภอบ้านโฮ้ง อำเภอป่าซาง อำเภอแม่ทา อำเภอลี้
จังหวัดลำพูน

6. อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ อำเภอน้ำปาด อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. อำเภอบ้านเขว้า อำเภอภูเขียว อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

2. อำเภอหนองกี่ กิ่งอำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์

3. อำเภอขามทะเลสอ อำเภอชุมพวง อำเภอปากช่อง อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา

4. อำเภอเมืองศรีสะเกษ อำเภอกันทรลักษ์ อำเภอกันทรารมย์ อำเภอขุนหาญ

อำเภอปางศิขลน อำเภอราษีไศล อำเภออุทุมพรพิสัย กิ่งอำเภอศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ
5. อำเภอเขื่องใน อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ภาคกลาง

1. อำเภอเมืองราชบุรี อำเภอดำเนินสะดวก อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

ทั้งนี้ให้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ปลูกหอมแดงประจำปี 2528/29 ต่อเจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียน ภายใน 60 วัน นับตั้งแต่วันที่ 2 สิงหาคม พ.ศ.2528 ถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ.2528 ณ ที่ทำการสำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานเกษตรตำบล และหรือสถานที่อื่นใดที่เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตรจะได้นัดหมายเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ปลูกหอมแดงที่มาขึ้นทะเบียนและเพื่อความเหมาะสมในท้องที่ต่าง ๆ ที่กำหนดให้ขึ้นทะเบียน

ประกาศ ณ วันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ.2528

(นายณรงค์ วงศ์วรรณ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประธานคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

รายละเอียดในคำร้องขอขึ้นทะเบียนผู้ปลูกหอมแดงปี 2528

1. สถานที่รับจดทะเบียน
2. วันที่ เดือน ปี
3. ชื่อ อายุ สัญชาติ สถานที่อยู่อาศัย
4. บัตรประชาชน หรือหลักฐานอื่นของทางราชการ
5. เนื้อที่ต่อครอบเพื่อการเกษตรทั้งหมด
6. เนื้อที่ปลูก เนื้อที่เก็บเกี่ยว และการขายผลผลิต
 - 6.1 เนื้อที่ปลูกหอมแดง (ไร่-งาน-ตร.วา)
 - ปลูกเดือน (เดือน-ปี)
 - ปริมาณ หัวพันธุ์ที่ใช้ (กก. น้ำหนักแห้ง)
 - ปริมาณเมล็ดพันธุ์ที่ใช้ (กก. หรือ ปอนด์ให้ระบุ)
 - 6.2 เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่-งาน-ตร.วา)
 - เก็บเกี่ยวเดือน (เดือน-ปี)
 - 6.3 ผลผลิตที่ได้รับ (กก. น้ำหนักสด)
 - เก็บไว้ทำพันธุ์ (กก. น้ำหนักสด)
 - บริโภค (กก. น้ำหนักสด)
 - ขาย (กก. น้ำหนักสด)
 - อื่น ๆ (กก. น้ำหนักสด)
 - 6.4 การขายผลผลิต (เดือน-ปี ที่ขายผลผลิต)
 - ขายให้พ่อค้า (กก. น้ำหนักสด)
 - ขายให้สถาบันเกษตรกร (กก. น้ำหนักสด)
 - ขายให้หน่วยงานของรัฐ (กก. น้ำหนักสด)
 - ขายให้อื่น ๆ (กก. น้ำหนักสด)
7. สถานที่ปลูกหอมแดง และประเภทใบสำคัญ
8. การใช้ปุ๋ย (ใช่, ไม่ใช่)
 - ปุ๋ยอินทรีย์

-บุญอนันตทรัพย์ ใต้แก้ว ยูเรียม

แอมโมเนียมซัลเฟต

15-15-15

13-13-21

12-24-12

สูตรอื่น ๆ

9. การเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร

-เป็น ระบุ 1. สหกรณ์การเกษตร

2. กลุ่มเกษตรกร

-ไม่เป็น

10. การใช้ยาป้องกันกำจัดโรคและแมลง (ใช่, ไม่ใช่)

11. หนังสือรับรองของผู้ใหญ่บ้าน, กำนัน

12. ความเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ประกาศสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการขึ้นทะเบียนและเงื่อนไขว่าด้วยการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกหอมแดง

พ.ศ.2528

ตามที่ได้มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดเขตเกษตรเศรษฐกิจ สำหรับการปลูกหอมแดง พ.ศ.2528 ลงวันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ.2528 และประกาศคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดให้ผู้ปลูกหอมแดงขึ้นทะเบียน พ.ศ. 2528 แล้วนั้น

เพื่อให้การดำเนินงานขึ้นทะเบียนผู้ปลูกหอมแดงได้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และถูกต้องอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 9(10) แห่งพระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ.2522 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการขึ้นทะเบียนและเงื่อนไขว่าด้วยการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกหอมแดงดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ผู้ปลูกหอมแดงตามประกาศคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ.2528 ยื่นแบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนผู้ปลูกหอมแดงตามแบบการร้องขอขึ้นทะเบียนผู้ปลูกหอมแดงโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น ณ ที่ทำการสำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานเกษตรตำบล และหรือสถานที่อื่นใดที่เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตรจะได้อนุญาตเพื่ออำนวยความสะดวกต่อผู้ปลูกหอมแดงที่มารับการขึ้นทะเบียน และเพื่อความเหมาะสมในท้องถิ่นต่าง ๆ ที่มีการปลูกหอมแดง

ข้อ 2 ให้นายทะเบียนอนุญาตการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกหอมแดงตามบัญชีท้ายประกาศนี้ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากนายทะเบียนอนุญาตการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกหอมแดงออกบัตรขึ้นทะเบียนเป็นผู้ปลูกหอมแดง ตามแบบ สศก.-ท(10) 2528 ที่แนบท้ายประกาศนี้แก่ผู้ปลูกหอมแดง ซึ่งได้รับการตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียนว่าเป็นผู้ปลูกหอมแดงจริงไว้เป็นหลักฐาน และให้นายทะเบียนอนุญาตการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกหอมแดงเก็บสำเนาบัตรขึ้นทะเบียนไว้ ณ สำนักงานนายทะเบียนอนุญาตการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกหอมแดง

ข้อ 3 ให้นายทะเบียนอนุญาตการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกหอมแดง มีอำนาจกำหนดวันขึ้นทะเบียนผู้ปลูกหอมแดงประจำปี 2528/29 ในท้องที่อำเภอแต่ละจังหวัดภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดภายในระยะเวลา 60 วัน

นับตั้งแต่วันที่ 2 สิงหาคม พ.ศ.2528 ถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ.2528

ข้อ 4 ให้นำทะเบียนอนุญาตการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกหอมแดงส่งใบคำร้องขอขึ้นทะเบียนผู้ปลูกหอมแดงที่ตรวจสอบความถูกต้องแล้วไปยัง ฝ่ายพืชผัก กองส่งเสริมพืชพันธุ์ กรมส่งเสริมการเกษตรทุก 15 วัน โดยไม่ต้องจัดทำสำเนา เพื่อสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรจะได้ดำเนินการประมวลผลและคำนวณผลการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกหอมแดงได้อย่างต่อเนื่อง และกำหนดระยะเวลาการรายงานผล การขึ้นทะเบียนผู้ปลูกหอมแดง เสนอคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

ข้อ 5 ผู้ปลูกหอมแดงที่ได้รับการขึ้นทะเบียนแล้วตามข้อ 2 จะต้องรวมตัวกันอยู่ในรูปของสหกรณ์โดยทางราชการจะดำเนินการให้ความช่วยเหลือแนะนำและอำนวยความสะดวกในการรวมตัวกันในรูปของสหกรณ์ ทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิดการร่วมมือและเร่งรัดปรับปรุงประสิทธิภาพในด้านการผลิต การจำหน่ายผลิตผลให้มีปริมาณที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดในอันที่จะรักษาเสถียรภาพของระดับราคาหอมแดงให้สม่ำเสมอและยุติธรรม ตลอดจนให้เกิดสิทธิประโยชน์ในการคุ้มครองผู้ปลูกหอมแดงให้มีความมั่นคงในอาชีพการปลูกหอมแดง

สำหรับผู้ปลูกหอมแดงอื่นที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนและเข้าร่วมเป็นสมาชิกของสหกรณ์ตามวรรคแรก จะไม่ได้รับการส่งเสริมช่วยเหลือและการบริการจากทางราชการ เช่น การขายผลิตผลให้ได้รับราคาที่เป็นธรรม การให้สินเชื่อเพื่อการเกษตร บัณฑิตการผลิตและการให้ความรู้ทางวิชาการ การป้องกันและกำจัดศัตรูพืช เป็นต้น

ข้อ 6 ผู้ปลูกหอมแดงที่ได้รับการขึ้นทะเบียนแล้วตามข้อ 2 ต้องทำการปลูกหอมแดงตามจำนวนเนื้อที่ที่สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรและหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกำหนดโดยเคร่งครัด เพื่อเป็นการส่งเสริมและควบคุมการผลิตหอมแดงให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดในแต่ละปี โดยพิจารณาจากเนื้อที่เพาะปลูกหอมแดงที่ผู้ปลูกหอมแดงขึ้นทะเบียน รวมทั้งข้อมูลอื่น ๆ ว่าผู้ปลูกหอมแดงสมควรเพิ่มหรือลดเนื้อที่เพาะปลูกหอมแดงเท่าใด ซึ่งสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรและหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องจะได้แจ้งให้ผู้ปลูกหอมแดงได้ทราบล่วงหน้าแต่ละฤดูกาลเพาะปลูกประจำปีต่อไป

ข้อ 7 ผู้ปลูกหอมแดงที่ได้รับการขึ้นทะเบียนแล้วตามข้อ 2 เมื่อหอมแดงในไรมีศัตรูร้ายแรงระบาดหรือเกิดภัยธรรมชาติ ต้องรายงานให้เจ้าหน้าที่เกษตรจังหวัด เกษตรอำเภอ เกษตรตำบล หรือหน่วยป้องกันและกำจัดศัตรูพืชโดยเร็ว เพื่อจะได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือให้ทันเหตุการณ์

ข้อ 8 ผู้ปลูกหอมแดงที่ได้รับการขึ้นทะเบียนแล้วตามข้อ 2 ต้องแสดงบัตรขึ้นทะเบียน
เป็นผู้ปลูกหอมแดงในการติดต่อและร้องขอความช่วยเหลือจากทางราชการทุกครั้ง

ประกาศ ณ วันที่ 2 สิงหาคม พ.ศ.2528

(นายสมนึก ศรีปลั่ง)

เลขาธิการ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

บัญชีท้ายประกาศ

รายชื่อตำแหน่งผู้มีอำนาจการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกหอมแดง ตามมาตรา 9(10) แห่งพระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ.2522

(1) เกษตรจังหวัด เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียนผู้ปลูกหอมแดงและเป็นนายทะเบียนอนุญาตการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกหอมแดง

(2) เกษตรอำเภอ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียนผู้ปลูกหอมแดงและเป็นผู้ช่วยนายทะเบียนอนุญาตการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกหอมแดง

(3) ผู้ช่วยเกษตรจังหวัด นักวิชาการเกษตร เจ้าหน้าที่การเกษตร เจ้าพนักงานการเกษตร ประจำสำนักงานเกษตรจังหวัด เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียนผู้ปลูกหอมแดง

(4) ผู้ช่วยเกษตรอำเภอ เจ้าพนักงานการเกษตร เจ้าหน้าที่การเกษตรประจำสำนักงานเกษตรอำเภอ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียน

(5) พนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียนผู้ปลูกหอมแดง

ประวัติผู้เขียน

นางสาวสุนีย์ ธนาชีวิต เกิดเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ.2500 ที่ อ.เมือง จังหวัดสมุทรสงคราม สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (การบัญชี) จากคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เมื่อปีการศึกษา 2522 เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2526 ปัจจุบันรับราชการสังกัดกรมสรรพากร กระทรวงการคลัง

